

MERENDA NESTŘÍDMÝCH

Dramatické capriccio o jednom jednání

OSOBY

BOHATA }
DOUBEK } měšťané
HÁJEK }
JANOVSKÝ }

ADÁMEK, měšťan a president spolku střídmosti

CIHLÁŘ }
MACH } měšťané a údové spolku střídmosti
ONDRÁK }
PACÁK }

KAČER, tulák

JOSEF }
FRANTIŠEK } sklepníci
KAREL }

LACINOVÁ

KAČENKA, její dcera

NÁHLOVSKÁ, stará panna

Hosté obojího pohlaví

Prostranný, velký salón. Zdi jsou květinami a zrcadly ozdobeny; několik lustrů osvětluje celé prostranství. Nářadí není tu žádného, mimo dva stoly a několik sedadel v pravém a levém popředi. Troje dvéře, totiž uprostřed pozadí jedny, druhé v pravé, třetí v levé straně.

VÝSTUP PRVNÍ

BOHATA, DOUBEK, HÁJEK, JANOVSÝ *sedí v pravém popředi u stolu. Před nimi stojí láhve a sklenice.* HOSTÉ OBOJÍHO POHLAVÍ, *již bálečně oblečení při vytáhnutí opony právě kadrilu skončují.*
Hudba, která z levé strany sem zaznívala, utichne.

BOHATA (*vstane*): Pánové a dámy, vy odpustíte, že vás ještě jednou napomínám, abyste zde v salónu netančili! Prosím, račte jen nazpět do sálu, je mnohem prostrannější a hodí se mnohem lépe pro vaše rejdy! (*Nespokojené bručení.*) Ne, ne! Dnes mne musíte poslouchat, víte, že dnes já co předseda celé merendy poroučím. Věřím vám ovšem, že by se vám to zde líbilo; je zde větší chládek než v sále; co máme ale pak počnout, když i zde vzduch přespříliš rozhřejete? Vždyť můžete sem po každém tanci trochu zajít a se zde ochladit! A na matky, tetičky, strejčky a otce neberete ohledu! Kam ti mají jít, když jim v sále dusno bude a své stoly sem přenést budou chtít? Což nevíte, že ten salón mimo to určen, abychom se zde dnes o svém veselém spolku usjednotili? Prosím, račte přece, vždyť zde neslyšíte ani hudby! (*Opětné bručení.*) Jak? Vy se vzpouzíte? Ó, to já sobě jinak pomohu!

VŠICHNI: Polonaisi!

BOHATA: Ah, čtveráci vědí, že jsem vymyslel a sestavil nové tůry! Nu, povedlo se mně, je pravda, a poslyšte — dnes tančíme některé tůry také se zpěvem! Začneme tedy hned zde, a ti, co jsou v sále, mohou se pak tam připojit! Necht' dá hudba znamení ku polonaisi! (*Z levé strany zazní osm taktů polonaise.*) Všichni pánové ke mně. Dámy zůstanou na druhé straně! (*Hosté se rozdělí.*) Dámy utvoří dvě řady, taktéž tanečníci! (*Ženské a mužští se postaví do dvou řad.*) Prosím vás, pane Doubku, račte zajít do sálu a dejte, až zavolám, znamení hudbě, aby spustila. Jakmile všechny dámy do sálu vejdou, necht' hudba přestane — ostatní udám už zase já!

DOUBEK: Což mám na svá stará kolena ještě té mládeži při jejím bláznovství pomáhat? Nu, nu, jen se nemračte, vždyť už jdu! (*Vejde levými dveřmi.*)

BOHATA: První řada dam obrátí se obličejem k druhé — každá dáma podá protější své družce ruku! Takto utvořené páry obrátí se obličejem ku vchodu sálu! (*Tanečnice to všechno učiní a stojí nyní po dvou v řadě k pozadí obličejem obráceny.*) Hudbu! (*Hudba počíná.*) Kupředu, krásné dámy! (*Vede je ku levým dveřím, tanečnice jimi vyjdou.*) Tak! Už je hudby dost! (*Hudba přestane.*) Nyní, pánové, v témž pochodu za dámami! Ale nejen tak prostě! Musíte za nimi se zpěvem — víte co? Zpívejte kvůli originalnosti zpočátku naši nejnovější pijáckou píseň! Nu spustte, ať dámy nečekaj!

TANEČNÍCI (*vcházejí v řadách po dvou za ruce se držíce a zpívající do sálu*):

Necht' rozmrzelý člověk se
ve lázních senních koupá
a vody klamně léčivé
necht' pije chasa skoupá —
my zdraví jsme a někdy jen
nám jazyk ochuraví,
však krátkou koupel z vína jen
a jazyk je zas zdravý!

BOHATA (*volá za nimi do sálu*): Pane Doubku, račte nyní honem sem! (*Doubek vejde zase; Bohata rychle zavře dvéře a stáhne klíč.*) Tak! Teď jsme se jich zprostili, kolem přes všechny chodby nepůjdou už kvůli tanečnicím! (*Silné tlučení na levé dvéře.*) Jen si tlučte, však my neodevřem; chceme zde alespoň chvílku klidně rokovat. (*Z levé strany hlučný smích.*) Nu vida, ten mladý pronárodek se tomu už směje, je už smířen! Nyní ale, pánové, zasedněme a rychle k věci! (*Zasednou zase kolem stolu; chvílkami zaznívá z levé strany hudba.*) Známo vám, že se utvořil v našem městě podivně bezhlavý spolek, tak zvaný spolek střídmosti. Kdyby spolek ten střídmost v pravém slova smyslu udržovat chtěl, bylo by to zcela chvalitebné; tak ale se uchopilo myšlénky té několik bláznů a celá věc by mohla mnohými mrzutostmi více škodit než prospívat. Tady pan Doubek seznal dostatečně jejich úmysly a zpravil nás o tom. Rozvažte sobě, pánové, ti lidé chtějí na příklad i nejstřídmější pití vína zapovědět, všechny taneční zábavy zničit atd., chtějí tedy nám starším posilu, mládeži pak všechnu radost odejmout. Vyjádřili se už mnozí sousedé proti tomu a vím, že vy přede všemi se opřete!

DOUBEK: Na žádný způsob nebudeme v našem městě něco podobného trpět!

HÁJEK: Na žádný způsob!

JANOVSKÝ: Opřeme se!

BOHATA: Poněvadž však ti lidé zvláštní spolek sobě utvořili, musíme taktéž spolkem proti nim oučinkovat. Pomáhali jste mně už, pánové, a roznesli jste po městě, že se při dnešní merendě o založení toho spolku usjednotíme. Vědí to všichni přítomní pánové?

DOUBEK, HÁJEK, JANOVSKÝ: Vědí!

BOHATA: Vyvolil jsem vás a sebe, abychom co nějaký předběžný výbor o ledačem se uradili, než se věc celá hromadě sousedské přednese. Až budeme my čtyři usjednoceni, vystoupí jeden z nás co řečník, tedy co prozatímní předseda, a sdělí ostatním, co jsme vyjednali. Kvůli lepšímu pořádku vyvolíme sobě hned nyní řečníka čili předsedu a ponavrhuju

k tomu oučelu hned sám pana Doubka co nejvhodnějšího!
DOUBEK: To ne — to na žádný způsob nepřijmu! Jsem k tomu už přece trochu stár. Vy sám jste zajisté jediný, který se k tomu zúplna hodí. Přijměte vy to, pane Bohato!

HÁJEK: Ano, prosím, přijměte vy to!

JANOVSKÝ: I já myslím, že se k tomu nejlépe hodíte, a to pravím zajisté bez urážky pro starého pana Doubka!

BOHATA: Nu myslíte-li, přijímám tu hodnost do té chvíle, až sobě celá hromada jiného vyvolí. Prozatím vám děkuju, pánové! Především se jedná o to, jaký název svému spolku ponavrhne! Myslím, abychom při názvu, který jste už žertem rozhlašovali, zůstali a svůj spolek žertovně „Spolkem nestřídmych“ nazvali, jelikož se onino „Spolkem střídmych“ nazývají. Jejich střídmost není žádná střídmost, a taktéž nebude naše nestřídmost žádná nestřídmost. Známé „moderata durant“ bude vždy naším heslem. Naše mládež bude tančit, aniž by sobě mravně nebo tělesně uškodila, a my budem víno popíjet, aniž bychom se vínem opíjeli. Víno je jako déšť: spadne-li do bláta, stane se blátem, spadne-li do čisté vody, stane se tato ještě jasnější! Volíte ten název?

DOUBEK, HÁJEK, JANOVSKÝ: Dobře! Dobře!

BOHATA: Náš spolek je ovšem naoko zcela zbytečným, stane se ale potřebným naproti těm zpozdilcům! Kdybychom je mohli rozplašit, aneb jen nějakým způsobem směšnými a tedy neškodnými učinit, neměli bychom žádné další práce a spolek náš by zbytečně — (*Naslouchá ku pozadí.*) Co je to za povyk? (*Vstává od stolu.*) Hej, Josefe! Františku! Co to tam venku?

VÝSTUP DRUHÝ

KAČER. JOSEF. FRANTIŠEK. PŘEDEŠLÍ.

JOSEF (*vstoupí prostředními dveřmi a zabraňuje Kačerovi, jež odzadu František zdržuje, vchod*): Pane Bohato, tento člověk chce násilně —

KAČER: Ustup, služebnický zlejduchu! Což zde nemají dnes nestřídmí svoje sezení? V celém městě se vypravuje, že je zde chrám nestřídmosti, a nevidíte na mně, na mé velebné chůzi, na mém nachem okrášleném obličejí, že jsem prvním miláčkem té bohyně? Pustte mne, vy prázdné láhve, vy nenačichlé špunty! (*Vyškube se jim a ohlíží se kupředu.*) Nu, nestřídmost má zde pěkný chrám, to je pravda!

BOHATA: Copak jste zač, příteli?

KAČER: Příteli? Cožpak jste vinní soudek, že mne nazýváte svým přítelem? (*Pyšně.*) Já se jmenuju Kačer!

BOHATA: Čím ale jste? Vaše jméno mně málo pomáhá!

KAČER: Čím jsem? Pijákem a filosofem! Můj nebožtík učitel na gymnasiu chtěl sice ze mne ještě něco jiného udělat, nešlo to ale! Namáhal se dost, a právě proto myslil jsem, že já sám se nepotřebuju namáhat. Byl dobrý, ale trochu (*ukazuje na hlavu*) slabý na prsa, ten nebožtík, ani mne pořádně latině nenaučil! Nu, nechci ho v hrobě ještě pomlouvat — ať odpočívá v pokoji — de mortuis nil bene nisi!

BOHATA: To všechno ještě není —

KAČER: To není ještě všechno! Ovšem, pijákem a filosofem může být leckdo, ale jakým pijákem a jakým filosofem, na tom záleží! Nu, chci se vám objevit v úplné své velikosti! Víte, jakého pijáka máte před sebou? Já vypiju na posezení patnáct mázů, aniž bych se opil!

BOHATA: To dovede leckteré hovádko také!

KAČER (*zaklepá Bohatovi na rameno*): Nu dobře — vidíte, vy máte vtip, bravo! (*Zaklepá mu zase na rameno.*) Bylo to sice trochu sprosté, ale vtipné, a to si dám líbit! Bravo!

BOHATA: Ku všem všudy, co zde chcete?

KAČER: Nu, slyšel jsem, že zařizujete spolek nestřídmých! Myslil jsem si: ti lidé budou ještě nezkušení, neumějí snad ještě ani pít, vyváděli by zbytečnosti — musíš jim pomoci a je poučit. Zkušenosti máš nazbyt — sděl jim jí trochu, vždyť miluješ každého, kdo má mokro raději v žaludku než za ušima! Nu a tedy jsem zde, a potřebujete-li snad náhodou presidenta, já vám posloužím!

BOHATA: Což jste nemohl sečkat, až bychom vás poprosili?

KAČER: Čekat? To bych se načekal! Moudrý musí se svým poučením vždy k nemoudrým sám přijít; nemoudří sami nepřijdou a moudrost by takto na světě vyhynula! Tak jsem slýchal od mladosti!

BOHATA (*tajně k ostatním*): Originální chlapík! Neznáte ho, pánové?

DOUBEK (*taktéž tajně*): Bydlí od dvou neděl na předměstí!

KAČER (*jenž to zaslechl*): Ovšem, na předměstí! Dost hanba, že u měšťáků se musí moudrost vždy na předměstí vystěhovat!

BOHATA: Musíme se srozumět, milý Kačeře! My máme jen žertovné jméno „nestřídmych“, jsme ale vlastně nejstřídmejšími lidmi na tom světě!

KAČER: Jak? Vy nepijete do sytosti? Vy nepijete podle žízně?

BOHATA: I pijeme, jenže naše žízeň proti vaší pouhým trpaslíkem!

KAČER (*smutně*): To je k pláči!

BOHATA: Co je vám k pláči? To snad, že mnoho nepijeme?

KAČER: I copak by mně bylo po tom! Nad tím, že je tolik ještě polovičatých lidí na světě, bych se rmoutil jen co filosof; dnes ale nejsem filosof, dnes jsem piják.

BOHATA: Tomu nerozumím!

KAČER: Inu vidíte, když mám co pít, filosofuju, a když nemám co pít, žízním. Dnes mně právě došlo a nemám ani na půl žejdlíka; myslil jsem sobě: tedy půjdeš k těm nováčkům a napiješ se poctivě — odměníš se jim tím, že je o ledačem poučíš. Teď ale, když to takhle vypadá —

BOHATA: Nu, nezoufejte — bez napití vás nepropustíme.

Josefe a Františku, můžete zase jít. (*Josef a František odejdou.*) Vidíte, pánové, že zde Kačera pohostíme?

HÁJEK: I proč ne, ať se napije; společnost ale —

BOHATA: Ta nevadí! Kačer si zasedne sem do světničky (*ukazuje na pravé dveře*) a tam ho žádný neuvidí ani nevytrhne! Vidíte, že si ze samoty nic neděláte?

KAČER: Pranic! Když mně dáte víno, budu zase filosofovat a mohu být sám.

BOHATA: Nu dobře! Zde máte dvě láhve a kalíšek, jděte pít!
(*Podává mu obé se stolu.*)

KAČER: Děkuju, pánové! Škoda že se nechcete ničemu naučit!
(*Odchází vpravo.*)

BOHATA: A nyní zasedněme zase za stůl, pánové, a rokujme dále. (*Všichni zasednou.*) Především bych myslil, abychom — copak je to už zase za křik? Což nám dnes chtějí snad všechny filosofické školy své zastupitele poslat? Hej, co to?

VÝSTUP TŘETÍ

Prostřední dvěře se rozlítnou. JOSEF, FRANTIŠEK a KAREL přivlekou násilím ADÁMKA do salónu.

ADÁMEK: Pustte mne, pro všechno, pustte mne!

JOSEF: Nejsme blázni, abychom —

BOHATA: Co je to! Koho to vlečete? Koho to vidím! Pan Adámek? Vy zde?

ADÁMEK: Já chtěl —

JOSEF: Nevěřte mu nic, pane! Jak jsme vyšli ven, překvapili jsme toho člověka, an poslouchal u klíčnické díry. Hned jsem se ho chopil —

ADÁMEK: — a drží mne až doposud! Prosím vás, ať mne pustí, vždyť mně utrhne límec i s krkem!

FRANTIŠEK: Vyhlížel nejspíš, kde by se něco ukradnout dalo!

KAREL: Já přiběhnu na pokřik Josefův a tu vidím toho vychrtlého špehouna, kterého jsem byl teprve před čtvrt hodinou z domu vystrčil. Považte si, pane, ten člověk přišel ke mně a sliboval mně velkou odměnu, když mu napíšu seznam všech osob, které dnes zde jsou. U toho, kdo víc pije než jiní, měl jsem udělat hvězdičku a u toho, kdo by se opil, křížek!

BOHATA: Vy jste tedy přišel na výzvědy, pane Adámku? Chtěl jste nám nejspíše pořádnými klepy způsobit notné mrzutosti? Styďte se, pane, že podobnými zbraněmi proti nám bojovat chcete, — styďte se!

- ADÁMEK (*škube se stále*): Ach, milí lidičky, vždyť já bych se styděl, jen kdyby mne ti roztomilí pánové pustit chtěli!
- BOHATA: Nepusťte ho! — Vy jste tedy chtěl vyzvědět, co údové spolku nestřídmých zamýšlejí nebo dělají, abyste to mohli pak zvětšené a překroucené celému světu vypravovat? A k tomu musil spolek střídmých svého předsedu ustanovit? Styďte se, pane Adámku, presidente střídmých.
- JOSEF: Dovolte, pane, abychom mu jména všech hostů napsali modrým inkoustem a pak ho se slávou vystrčili!
- ADÁMEK (*ouzkostlivě*): Toť bych věru pozbyl toho dobrého mínění, jež o vás mám, moji nejroztomilejší!
- FRANTIŠEK: Máte už dobré mínění o nás? — Nu počkejte, dostanete ještě lepší.
- BOHATA: Dobře máte, hoši, on vás chtěl svést, tedy —
- ADÁMEK (*sklesne na kolena*): Milost, vážený pane Bohato! Já jsem vás vždycky ctil —
- BOHATA: Nemluvte! Každý bídný člověk lichotívá, když sobě už jinak pomoci nemůže! Dělejte si s ním, co chcete!
- ADÁMEK: Milost! Milost! Jakpak bych vám mohl chtít lichotit, když ani nevím, co mluvím. Urazil-li jsem vás tím, že jsem řekl, že vás ctím, — nu, odpusťte mně to, odvolávám, co jsem řekl. Prosím, pánové, odpusťte už a vysvobodte mne z rukou těch padouchů — nu, nu, vždyť mne nemusíte hned zase škrtit — odpusťte!
- BOHATA: Trest musí být! Poradím se zde s těmito pány, zdali chtějí trest poněkud umírnit. Držte ho zatím pevně!
(*Poodstoupí s Hájkem, Doubkem a Janovským stranou a radí se.*)
- JOSEF: Nevytahujte se mně stále, bude vás to ještě více bolet!
- ADÁMEK: Když to tady tak nějak táhne a já trpím na reumu!
- FRANTIŠEK: My vás pak položíme asi na půl hodiny pod pumpu, přejdou vám bolesti hned.
- ADÁMEK: Prosím vás, přátelé, nedýchejte tak zblízka na mne; vy jste pili víno, a mně je už zle, když je jen zdaleka cítím.
- KAREL: Chudák, neví, co mluví; povídal to prve sám! Dýchejte ze všech sil na něj, přátelé! (*Všichni tři na něho dýchají.*)

ADÁMEK: Pomoc! Pomoc! Ze mne zbude jen skořepina, oni mne vyfouknou!

BOHATA: Nedělejte výtržností! Ticho, hoši! (*Tajeně ku svým soudruhům.*) Veřejné zahanbení bude nejlepší zbraní.

JOSEF: Františku, moh bys mně dojít pro mou sukovitou hůl!

ADÁMEK: Nechodte, příteli! — Jste beztoho, chudáku, celý den na nohou!

FRANTIŠEK: Vždyť já beztoho nepůjdu, odbyli by začátek mezitím třeba beze mne!

DOUBEK (*tajeně k Bohatovi*): Snad ale nebude tak hloupým, aby myslil, že mu můžeme dát vybít?

ADÁMEK (*k sklepníkům*): Mně se zdá, že vás venku volají!

KAREL: To bychom vás zatím přivázali k trnoži!

BOHATA (*nahlas*): Pusťte toho pána. Františku a Karle, postavte se ke dveřům, aby neutek. (*Sklepníci to učiní; Bohata jde ku pravým dveřům a otevře je.*) Pane Kačeře, pojdte sem!

VÝSTUP ČTVRTÝ

KAČER. PŘEDEŠLÍ.

KAČER (*vyjde s kalíškem v ruce*): Umoudřili jste se už a chcete se něčemu naučit?

BOHATA: Můžete vzít své dvě láhve s sebou ven!

KAČER: Mohou tam zůstat — jsou už prázdný!

BOHATA: Pane Adámku, slyšte rozhodnutí! Chceme být milostivi, kde bychom mohli být přísní. Nedáme vám vyflákat —

FRANTIŠEK, KAREL, JOSEF: Věčná škoda!

ADÁMEK: Ó díky, díky vám! Vždyť já jsem vždycky říkal —

BOHATA: Počkejte, počkejte! Vyflákat vám nedáme, trestat vás ale musíme. Vybrali jsme vám trest lehký a k tomu sobě můžete ještě sám také vybrat! Buď zde vypijete máz vína, nebo —

ADÁMEK: Já? Já víno, ten ďábelský nápoj? Nikdy!

BOHATA: Karle, Fran —!

ADÁMEK: Ne, ne, počkejte! Řekněte mně to ostatní, vždyť

se snad smluvíme! Já nejsem ten člověk, abych někomu nechtěl něco k vůli udělat! Víno ale pít nemohu na žádný způsob! (*Tajeně k Bohatovi.*) Víte, že je první naší stanovou pití vína zakázáno!

BOHATA: Tedy volte druhý trest. Musíte veřejně v sále tohoto člověka (*ukazuje na Kačera*) obejmout!

ADÁMEK: Jak? Veřejně? Považte si jen tu hanbu! Vždyť obličej toho člověka vypadá jako kropenatý tulipán!

KAČER: Tulipán? Pane, tulipán není tak hloupá květina, jak se vůbec myslí! Cožpak je ten hloupý, kdo kalíšek po celé živobyčí v ruku drží? A v tom ohledu chci být věčně tulipánem. Když bylo po potopě světa, objevily se na důkaz smíření víno a duha, a od těch dob má každý, kdo víno pije, také duhu na svém obličejí co znamení, že patří k vyvoleným. Pane Bohato, nebo jak se jmenujete, kdopak je ten člověk?

BOHATA: President spolku střídmosti!

KAČER: Jak? A takovou nestvůru, takový hřích proti přírodě a zdravému rozumu bych měl obejmout? Nikdy!

BOHATA: Ani mně k vůli ne?

KAČER (*po krátkém rozmýšlení*): Nu vidíte, pane Bohato, vy sice také nemáte velkou žízeň, zdáte se mi být ale vzdor tomu hodným člověkem. Vám k vůli se obětuju a dám mu hubičku! Pojd' sem! Ponejprv budu ve svém životě milkovat se střídmostí! (*Chce Adámka obejmout.*)

ADÁMEK (*ustupuje*): Zpátky, člověče, a neposkvrň svým hnusným políbením moje panenská ústa!

BOHATA: To máte malou naději, že ujdete rukoum sklepníků, neboť třetí možná výměna za pardus je ta, že máte tamhle v sále přede všemi tančit sólo při polce! Tanečnici můžete sobě volit sám!

ADÁMEK: Já tančit? Máte svědomí, pane? Taková pekelná, hříšná zábava a já bych měl — Ne a ne! A roztrhejte si mne třeba, tančit nebudu.

BOHATA: Tedy nezbyvá, než abyste zakoušel! Hej, Františku, Josefe, Karle —!

ADÁMEK: Počkejte pro všechno na světě, počkejte! Což to

má tak naspěch? To věřím, ti chlapi jsou hned pohotově! Nechte mne přece přemýšlet! (*Pro sebe.*) Veřejně tančit nebo tu nestvůru obejmout nemohu, byl by to přílišný skandál a přišel bych o presidentství. A čím bych byl bez presidentství? Na střídmosti by mně tak mnoho nezáleželo, — ale bez presidentství nejsem ničím. Pak by o mně lidé ani nemluvili! A víno pít? Jen kdyby to nikdo neviděl! (*Ohlíží se.*) Nu, je jich zde málo a těm to mohu upřít; kdyby se to ale přece dokázalo, uznají moji soudruhové, že jsem byl donucen, a presidentství přece neztratím. Budu-li se ale vzpouzet, utlukou mne ti chlapi, a co je mně pak platno presidentství? — Ostatně, hehehe! Vždyť snad mázeček po tak dlouhé době neuškodí! Nejsem už mlád a povídá se, že je víno pro obstarožného mlékem! Napijme se tedy trochu toho mléka!

BOHATA: Račte se rozhodnout, nemáme mnoho času!

ADÁMEK: Když to musí být, tedy volím víno! Váš žert není špatný, (*pro sebe*) zvláště bude-li víno dobré! (*Nahlas.*) Ano, není špatný a nechci vám ho pokazit!

BOHATA: Sedněte si tedy zde k prázdnému stolu (*ukazuje na stůl v levém popředí*) a budete pít s Kačerem! Josefe, přines tři láhve vína. (*Josef odběhne.*)

ADÁMEK: A já mám s tímto člověkem? —

BOHATA: Ticho, pane, dnes posloucháte vy! Sedněte! (*Adámek a Kačer zasednou. Josef přinese tři láhve.*) Tyto dvě patří vám, pane Adámku, jsou po půl mázu, a tato třetí vám, Kačeře! Mnoho-li dnes, Kačeře, vypijete, tolik máte dostat. Josefe, ty zde zůstaneš toliko pro obsluhu těchto dvou pánů. Dovolíte, pane Adámku, abych vám první sklenku sám nalil. (*Nalije.*) Tak! A vy, Františku a Karle, můžete jít zase po svém! (*Přistoupí k Doubkovi, Hájkovi a Janovskému a rokuje tajně s nimi. František a Karel odejdou.*)

KAČER: Dobrý nápad! Každý nepiják by se měl trestat pijákem!

ADÁMEK: Celý máz! To zde mohu sedět do rána a nebudu hotov!

- KAČER (*s opovržením*): A já zas vypiju na jediné posezení patnáct mázů!
- ADÁMEK: Patnáct mázů a neopijete se?
- KAČER: Když piju trochu víc, opiju se někdy; jsem ale se svou opicí spokojen; je tichá a pořádná!
- ADÁMEK: Já si odnesu už nějakou po tomto mázu! Mne přebíhá mráz!
- KAČER: Bojíš se opičky? To je vidět, že nemáš dobré svědomí a že se bojíš, abys pak něco zbytečného nemluvil. Ostatně se nepotřebuješ bát! Zdáš se mně být podle všeho nějakým tlachalem, a kdo střízliv mnoho tlachává, mlčí v opilství jako zabitý. Jen moudří a mlčeliví lidé mluvívají mnoho!
- ADÁMEK: Pane Bohato, pane Bohato!
- BOHATA: Co chcete?
- ADÁMEK: Dovolte mně, jakpak já k tomu přijdu, aby mně zde ten člověk říkal hrubiánství?
- BOHATA: To budou nejspíš jenom samé pravdy!
- ADÁMEK: Ale poslyšte, on mně tyká!
- BOHATA: To si s ním sám vyjednejte! (*Odvrátí se zase od něho.*)
- KAČER: Vidíš, jak jsi otupil při své střídmosti! Zlobit se zjevně pro takovou maličkost. Vždyť se ti vysmějou. Je-li ti to nemilé, když ti tykám, dobře, pak s tebou ani nemluví a můžeme si vykat, ale němě. Já tykám každému, s kým u jednoho stolu víno piju! Piješ zároveň se mnou mléko matky přírody a jsme tedy bratři!
- ADÁMEK: To se poděkuju té matce přírodě za takového bratra! (*Ochutná víno a dává posuňky najevo, že mu lahodí.*)
Poslouchejte, člověče, kdyby nebylo víno tolik zlého už do světa uvedlo, musil bych říci, že je tento —! Ale tak se mně zdá jeho dobrá chuť být lichotivým hlasem samého ďábla!
- KAČER: Chutná? To si myslím! Inu, když dá země šťávu, vzduch sílu a slunce ducha, může ovšem něco z toho být! (*Adámek zlehounka popíjí, Kačer střídá láhev za lahvi rychle.*)
- BOHATA (*dává Doubkovi klíč*): Tedy je o všem zpravte a ať se přijdou podívat. (*Doubek odchází do sálu.*)

KAČER: Ale já se nemohu na tebe už ani dívat. To není žádné pití — vždyť jenom ulizuješ! Nahoře je to vyvětralé — dole uvnitř je pravý nápoj životní, a jsi-li mužem, tedy vždycky na jeden doušek!

ADÁMEK: Když to ale neumím! Já bych už proto rád, že bych mohl být dříve hotov!

KAČER: Vidíš, ty jsi zrovna tak jako všichni zpozdilí lidé na světě. Na povrchu lidské společnosti samá pěna, co dobrého, skrývá se uvnitř; lidé pak ulizují toliko pěnu z povrchu, a proto také nikdy nevědí, co je při jejich bratřích uvnitř dobrého!

ADÁMEK (*pro sebe*): Ten člověk není věru tak hloupý, jak jsem myslel. (*Nahlas.*) Prosím vás, človíčku, kdopak jste?

KAČER: Tak hloupě se nikoho neptám, poněvadž odpověď se člověku obyčejně hnusí. Má-li někdo nízké postavení, stydí se, a má-li vznešené, nadýmá se a žádá pronic a zanic úctu. Co se mne týká, nepotřebuju se za své povolání stydět. Před půlhodinou byl jsem ještě pijákem — teď jsem ale filosofem!

ADÁMEK (*s obdivením*): Filosofem? A o čem tak, prosím vás, filosofujete?

KAČER: O čem? Nu, o pití! O čempak jiném?

ADÁMEK: A to vás filosofie ještě nepřivedla k tomu, abyste nepil?

KAČER: Jakžpak je to možná?! Já filosofuju o pití, a pitím zase zalívám filosofii, a nemůže tedy jedno bez druhého obstát!

ADÁMEK: A prosím vás, pročpak pijete tak mnoho nebo tak často?

KAČER: Jsou to otázky! Já piju mnoho a často z několika příčin. Za první, abych uhasil žízeň, za druhé, abych přešel budoucí žízni, za třetí kvůli zvyku, za čtvrté kvůli cviku, za páté, že mně to chutná, za šesté proto, že ne-nahlížím, proč bych nepil, za sedmé, že je buď nějaký svátek nebo moje narozeniny nebo jiný pro mne slavný den, nebo že jsem vůbec v dobrém rozmaru, za osmé — komupak jsem ale povinen z toho se zodpovídat? Za osmé — zkrátka proto, že chci!

VÝSTUP PÁTÝ

Do salónu počínají vcházeti bálečníci a bálečnice; pozorujou ADÁMKA dříve zdaleka, pak přicházejí vždy blíže a blíže. BOHATA se mezi nimi prochází a zůstává stále na jevišti.

ADÁMEK: Já se vám věru obdivuju! Co ale bývá z vás, když se takhle hodně napijete? Mnozí lidé se stávají zvířaty, a vy?

KAČER: Já? Já ničím! Stávám se zcela spokojeným, a někdy dělám přitom verše.

ADÁMEK: A mimo víno nepijete žádných nápojů? Jakžpak pivo a vodu?

KAČER: Pivo jen z velké a vodu z největší nouze! Pivo mně zatápí vtip a voda mně kazí žaludek. Lidem ale jako ty postačí už mizerné pravidlo:

Věř mně, že je víno lepší
nežli pivo všelijaké,
však když ani piva nemáš,
můžeš vodu pít také!

ADÁMEK (*spatří procházející se společnost a ulekne se*): Jak? To také ještě? (*Rozzlobeně.*) Pane Bohato, dovolte mně — tak jsme spolu nevyjednávali! To jste neřekl, že si sezvete zbytečné diváky. Vína se už ani netknu!

BOHATA: Jak chcete! Nevyjednali jsme ale také, že si jich nesezvu, a nemohu zabránit, když se zde chtějí procházet. Ostatně, jak povídám, čiňte, co chcete. Josefe, mohl bys zavolat — —!

ADÁMEK (*vypije zlostně kalíšek najednou*).

KAČER: Vidíš, to zase nejednáš dobře, že v zlosti tak mnoho piješ! To budeš zakrátko pod stolem!

ADÁMEK: I mně se už beztoho hlava točí! (*Podepře si hlavu a zdá se přemýšlet.*)

KAČER: To já zase vždycky stejně. Naliju kalíšek (*načíná čerstvou láhev*) a vždycky najednou tam! (*Vypije ho najednou.*) Hej, co to? Josefe, co jste mně to přinesl za bryndu?

Myslíte, že teď už nerozeznám, co piju? Ať se neopovážíte mně přinést ještě jednou něco podobného! Já jsem uvyknul s úctou jednat se svým žaludkem! Dobré víno pokazí sice měšec, špatné ale žaludek, a to je horší. Pamatuj si to, presidente! Jak? Ty neposloucháš? — Nu, hluchým uším nebudu kázat!

VÝSTUP ŠESTÝ

LACINOVÁ. KAČENKA. PŘEDEŠLÍ.

LACINOVÁ (*vejde prostředními dveřmi; mluví velmi rychle*):
Prosím, je tady pan Bohata? Ah pan Bohata! Pane Bohato, nevysmějete se nám, že jsme sem přece přišly, ačkoli můj muž ku spolku střídmosti patří a rodinným údům toho spolku se přísně všechny taneční zábavy zapovídají? Ó zajisté se nevysmějete, vždyť jste nám vzdor všemu poslal pozvání! Jen kdybyste byl viděl, pane Bohato, co to bylo u nás za pláče. Moje Kačenka tady — udělej poklonu, Kačenko! (*Kačenka se ukloní.*) Ty jsi nemotorná, Kačenko, ani uklonit se nedovede, a přece jsem ji tomu přes dvě hodiny učila — ano, moje Kačenka plakala celý den, vid', Kačenko?

KAČENKA: Jak poroučíte!

LACINOVÁ: Neskákej mně do řeči, ty nezdvořilá! Holka plakala a můj starý, ostatně zcela dobrý člověk ten Lacina, lítal po domě jako zběsilý a hrozil nám — bůhví čím, když se opovážíme jen promluvit o merendě. Mně bylo holky líto, byla bych jí tu radost ráda dopřála, holka moje ráda si poskočí, vid', Kačenko?

KAČENKA: Ach, já tuze ráda —

LACINOVÁ: Mlč, nesluší se, aby děvče k něčemu podobnému se přiznávalo! A pak bych také sama, upřímně řečeno, byla ráda sem se trochu podívala, ó já, pane Bohato, také ještě si ráda zatočím, jen to zkuste se mnou, pane Bohato, kdo to líp dovedeme! Přemýšlela jsem tedy jak a jakým způsobem, a zařídila jsem to konečně tak, že můj muž dnes k večeru za nějakým řízením odjet musil a teprve

zejtra k večeru se navrátí. Vidíte, že se nehněváte, že jsme
přišly?

BOHATA: Vy víte —

LACINOVÁ: Prosím, nechte mne domluvit! Já totiž myslím,
až můj muž přijde a všechno se dozví, ať si hubuje — že ne?

BOHATA: I ovšem! Myslím ale, že se nebude příliš horšit,
když se dozví, že mezi našimi hostmi byl také jeho přítel,
tadyhle pan Adámek!

ADÁMEK (*při pojmenování jména svého náhle se narovná*):
Kdo mne to — Jak? Co vidím? Paní Lacinová zde? Jakpak
můžete —?

LACINOVÁ: I vy čtveráku, to mne těší, že tady mám o jednoho
tanečníka více!

ADÁMEK (*pro sebe*): Tebe bych si byl k sólu nevyvolil.

KAČER (*pro sebe*): Má-li pak také podle toho žízeň, jak jí
huba jede?

LACINOVÁ: Máte dobře, že té hloupé střídmosti už nevěříte.
Věřte mně, že se i můj muž srdečně z toho rozraduje;
nepotřebuje, chudák, alespoň tajně si víno v bednách domů
přivážet a na bedny napsat lež, že jsou uvnitř knihy. Ó, co
jsem se mu proto nakázala, že se takto lži dopouští, — já
nemohu totiž lhavého člověka ani cítit. Teď ale odpustíte,
musíme na chvílku do garderoby, má frizúra je trochu
rozdranzována — chtěla jsem říci deranzována a Kačen-
čina také, vid', dceruško?

KAČENKA: Jak porou—

LACINOVÁ: Mlč! Dobře jste udělal, pane Adámku, že jste
toho presidentství zanechal! Pojd', dceruško! (*Odběhne
s Kačenkou do sálu; po chvílce se zase vrátí a Bohata se k ní
připojí. Je vidět podle posuňků, že jí vypravuje o Adámkovi.*)

ADÁMEK (*zalomí rukama, načne druhou láhev a vypije zase
kalíšek najednou; pro sebe*): To moje presidentství chce už
plavat, jak se mně zdá, musíme mu přidat moku, aby
nezůstalo někde na písku vězet.

KAČER: Vidiš, už se zase zlobíš a zase piješ mnoho!

ADÁMEK: I já už se nezlobím pro nic, ne — a nechci se zlobit!
Chci pít a pít až — eh! (*Pije.*)

KAČER: Máš dobře, nezlob se — a zvláště nikdy ne pro ženské!

ADÁMEK (*mluví vždy s patrnější obtíží*): Poslouchejte, Kačeře, já počínám mít radost z pití!

KAČER (*taktéž*): Radost z pití jest radost z kocoviny!

ADÁMEK: Hu! Kocovina! To musí být něco strašného! Řekněte mně, je to opravdu tak zlé, jak se povídá?

KAČER: Dost zlé, bolí-li při tom také hlava!

ADÁMEK: A po kterém opilství bývá bolení hlavy nejhorší?

KAČER: Po posledním, předešlá pak už ujdou!

ADÁMEK: A není žádných prostředků proti tomu? Žádné pomoci? Žádné?

KAČER: I odporučuje se ledacos! Někteří radí kyselé zelí, jiní slanečka; já ale jsem se přesvědčil, že nejlepší prostředek je zase pití, protože klín nejlépe zas klínem se vyráží.

ADÁMEK: To ale přijde také zase bolení hlavy!

KAČER: Nu, tedy se pije zase a tak až do nekonečna!

ADÁMEK: Eh, ať je to jak chce, já teď piju. Ťuknem si, Kačeře, na zdraví mé nevěsty!

KAČER: Já nepřipíjím nikdy někomu na zdraví, je to hloupý zvyk! Lidé si připíjejí tak dlouho na zdraví, až se obyčejně z toho rozstůňou. Staří Římané dovolili jen tolik kalíšků vypít, z kolika písmen se jméno slaveného skládalo!

ADÁMEK: Ta moje se jmenuje Alžběta — dělejte vruby do stolu, abych se nezmát! Na zdraví mé nevěsty mně ale přece připijete?

KAČER: Ty starý chlapíku, máš nevěstu?

ADÁMEK: Nevybral jsem si žádnou mladici, to se rozumí. Jářku, hezká není, takto není také na ní mnoho, ale peněz má, poslouchejte, peněz! — Neznáte starou pannu Náhlovskou? — No počkejte, až bude svatba, však musíte také přijít, a pak se napijeme bez svědků! Jářku, ale ať o tom netlacháte, že se chci oženit! Musí to zůstat tajemstvím!

KAČER: Z římských starožitností jsem si pamatoval jen to, že kreslili Římané opilství co blázna držícího roh v ruce a majícího skleněný věnec na hlavě. Vidiš, tys zrovna jako

ten blázen. Sotva člověk do tebe foukne, roztrubuješ všechno do světa, a člověk potřebuje jen o tebe zavadit a skleněný věnec tvých radostí rozpraskne se na prach! Musíš se chránit, abys při pití nemluvil, sic pochodíš špatně se svým tajemstvím!

ADÁMEK: Děkuju vám, šlechetný muži, za vaši upřímnou radu, děkuju, a abyste viděl, že ji umím ocenit a že si vás, ctěný pane, vážím, zde máte na památku můj prsten! (*Stahuje prsten.*)

KAČER: Nechci ho, nechte si ho! Co bývá v opilství dáno, bývá pozděj oplakáno!

BOHATA (*jenž byl poslouchal, pro sebe*): Poctivá duše!

ADÁMEK: Vždyť já ale nejsem opilý. Myslíte, že ničeho nenesu? Abych vám dokázal, že nejsem opilý a že váš outlocit šetřit chci, — nuže, dejte mně něco jiného za můj prsten nebo mně ho nějakou malou sumou zaplaťte. (*Vnučuje mu prsten.*)

KAČER: Nechci, a nechtěl bych ani, kdybych měl peníze. Mnohý už vedl krávu na provaze do hospody, krávu tam prodal (*zívá*) a provazem se pak oběsil!

ADÁMEK: Ó vzore mužských ctností, ó pramene poctivosti, ó karbunkule ve tmách lidské špíny, — já se ti kořím! Odpusť mi, bratříčku, že jsem prve tvé bratrské políbení přijmout nechtěl, (*plačtivým tónem*) ó odpusť mi to, nejšlechetnější pijáku, a nech mne padnout na svá prsa. (*Vstává a blíží se s kalíškem v ruce ke Kačerovi.*)

BOHATA: Pánové a dámy, trochu do pozadí, abychom jich nevytrhovali. (*Všichni se shluknou v pozadí.*)

KAČER (*vstává také; pohnutým hlasem*): Padni si, bratře, padni! Já ti všechno odpouštím, neboť nejsi tak špatný ani tak hloupý, jak jsem myslel. A pak — cožpak je políbení jiného než pití, a proč bych nepil z tebe, když jsi už také nasáklý jako houba. Pojď a obejmi mne, presidente! (*Objímají se; v pozadí se hosté hlasitě smějou.*)

BOHATA: To je druhý akt! Josefe, pozor na ně, aby neupadli. (*Josef přiskočí k nim blíže.*)

ADÁMEK: Ach, hubička přátelská je přece nade všechny pamlsky!

KAČER: To věřím! Copak je do hubičky od ženy, když ženy ani nepijou!

ADÁMEK: Dej mi ještě jednu hubičku, když byla tak dobrá, bratře! (*Objímají se, ostatní se zase ještě hlasitěji smějou.*)
Prosím tě, podívej se tam přece, proč se smějou! Já mám dnes nějak slabý zrak a nevidím tak daleko!

KAČER (*ohlídne se*): Nepijou, a přece se smějou — snad blázněji. Ostatně může být, že jsou už opilí, — někdo pláče, někdo se směje, když má dost. Mě bolívá někdy také srdce. (*Hosté se počnou zase procházet.*)

ADÁMEK: Kdybych si také směl zvolit věčný trest, zvolil bych si, že budu věčně s tebou pít!

KAČER: Ach, to by nešlo, protože je člověk nedokonalé stvoření a žaludek jeho by to nevydržel. Vidíš, bratře, já jednou četl o housenkách, že vytáhnou svůj žaludek a zahodí ho, když se mají motýly stát, a že pak obdrží zase nový. A od těch dob stále o tom přemýšlím, jak by to bylo krásné, když člověk má dost, aby si jiný žaludek zasadil, přemýšlím, jak je člověk vlastně nedokonalé stvoření, a jak si na to vzpomenu, musím plakat! (*Pláče.*)

ADÁMEK: Bratře, ty mně rozerveš srdce! (*Objímá ho a pláče též.*)

VÝSTUP SEDMÝ

CIHLÁŘ. MACH. ONDRÁK. PACÁK. NÁHLOVSKÁ. PŘEDEŠLÍ.
Hosté stojí mezi nově příchozími a ADÁMKEM a KAČEREM.

CIHLÁŘ (*vstoupí s ostatními prostředními dveřmi*): Zde musí někde být, zde ho prý zadrželi!

NÁHLOVSKÁ (*s hledaným tónem*): Ach, můj Karlíček, kde je?
Adamečku, kde jsi, mé dítě, poklade mého srdce!

BOHATA: Co chcete, pánové, zde?

CIHLÁŘ: Vy jste prý zajmuli našeho presidenta a vyvádíte nyní s ním zde své šašky! Jdeme si pro něho! — Nezapírejte, někde zde musí být. Vy jste ho nutili k pití!

NÁHLOVSKÁ (*jako dříve*): On a pít! Nikdy by toho bez nucení neučinil. Ach, zavedli mého nevinného beránka. Rouno

jeho už nebude sněhobílé, jako bývalo; já mu je ale vyperu svými slzami a vykartáčuju svými vzdechy! Kde je můj Karlíček? Opovažte se ho ještě zadržet! Vy ani nevíte, seč milující žena je. (*Náhle zlostně.*) Já vám všem vyškrábu oči!

BOHATA: Ubezpečuju vás — —

NÁHLOVSKÁ (*sladce*): Ó jemné družky moje, pomozte milující (*zlostně*), nebo začnu rámus, že vám —

BOHATA: Umírněte se, jste na omylu! Pan Adámek je zde a baví se s námi dobře. Tu se přesvědčte sami. (*Vede je dále do popředí.*)

ADÁMEK: Víno sem! Myslíte, že si nedovedu také nějaké zaplatit? To ti říkám, bratře, ať nepiješ už ani kapky zdarma, já všechno zaplatím! (*Josef odběhne.*) Nu, dej mně ještě jedno políbení. (*Objímá ho zase; procházející hosté smějous se.*) Vidíš, ten smích mne už zlobí. Co se mají co smát? To já netrpím! Počkej, projdu se také sálem, abych ukázal, že vím, jak se má člověk při merendě chovat. Mně se ale trochu nohy třesou! Musím se sebrat, aby neviděli, že jsem pil. Ó, však já to víno v sobě neprozradím! (*Prochází se k druhé straně jeviště nejistým krokem, leckde zavadí o procházející se.*)

KAČER: Víno se nebojí zrady, jelikož se prozradí vždy samo. (*Josef přináší láhve.*) Napil jste se po cestě?

JOSEF: Ne!

KAČER: To jste kmotr! Pojd', presidente, sedni a pij raději!

ADÁMEK (*vrátí se zase k němu*): Poslouchej, ti lidé jsou tu nezdvořilí, pořád do mne vráželi!

KAČER: Poctivý člověk jest jako nárožní kámen: jemu nestojí nikdo v cestě, on ale každému!

ADÁMEK: Vzals mně to z úst!

KAČER: Ó poctivost, ta zkusí, ta zkusí!

ADÁMEK: Vzals mně to z úst!

KAČER (*zlostně*): Mlč! Chytrý člověk nesmí ani slovo promluvit, aby neřeklo hned deset hlupáků: „Vzals mně to z úst!“

ADÁMEK: Vzals mně to — (*Kačer udeří pěstí do stolu.*) No, nehněvej se — já jsem tak vesel — ichuchu! (*Nalévá Kačerovi vedle sklenice.*)

CIHLÁŘ (*ku svým sousedům*): Ten člověk nám způsobí strašnou hanbu! Zde se nedá pomoci!

NÁHLOVSKÁ: Ach, on je sveden, můj beroušek!

BOHATA: Učiním vašemu trápení, bude-li možná, konec! (*Postaví se naproti Adámkovi na druhé straně jeviště; Lacinová s Kačenkou přistoupí k němu.*)

ADÁMEK: Koukni se, hochu, co je to tam za krásnou ženskou, ta by se mně líbila, na mou věru!

LACINOVÁ (*stydlivě*): To je čtverák, ten pan Adámek!

NÁHLOVSKÁ: Já omdlím!

ADÁMEK: Jemine, ta je krásná!

KAČER: Copak je po všech ženských! Posud byla na světě jen jedna pořádná ženská, ta se jmenovala Olio — ta pila víc než všichni mužští, a přece jí ještě nepostavili pomník! Pij!

ADÁMEK: Nech mne, jsem tuze opilý a tuze zamilován!

KAČER: Do kohopak ale?

ADÁMEK: Vidíš, tamhle ta naproti, ta větší, ta krásnější, za tu bych dal hned svou starou pannu. (*Kačer se otočí a dívá se na Lacinovou.*)

LACINOVÁ (*stydlivě*): Ten umí lichotit!

NÁHLOVSKÁ (*rozzlobeně*): To je skandál celého pohlaví! Vdaná ženská a má radost z toho, když se mužským líbí!

KAČER: Poslouchej, mně se zdá, že je stará!

ADÁMEK: I co ti napadá — mladá jako máj! To už tvůj žaludek tak špatně vidí! A ty černé oči, ten oheň!

LACINOVÁ (*k Bohatovi*): Já mám ale modré oči!

BOHATA: To ho klame oheň v nich!

KAČER: Víš co, vezmi sklenici do ruky, pij, dívej se přitom skrz sklo na ni a vypiješ všecken ten oheň z očí. (*Ze sálu zazní několik taktů polky.*)

ADÁMEK: Hej, muzika, dobře tak, já jí zaplatím pořádně! (*Ku Kačerovi.*) Ty, já si zatančím — proč bych si té radosti nedopřál. Jinak bych se beztoho s tou krásotinkou ani neseznámil! Poprosím ji o taneček! (*Vstává a jde usmívaje se k Lacinové.*)

KAČER (*vstává těž, potácí se však, Josef přiskočí a drží ho*): To ti povídám, buď zdvořilým, ať mi neděláš hanbu!

BOHATA: Prosím vás, obětujte se mu a zatančte s ním několik taktů! (*K ostatním.*) Nyní se podrobí i třetímu trestu dobrovolně!

CIHLÁŘ: Pánové, ujdeme větší hanbě, když se hned vzdáme.
(*Odejde s Machem, Ondrákem a Pacákem.*)

ADÁMEK (*ukloní se nemotorně*): Krásná dámo, — vy jste mne tak dojala, že nemohu pohnutím ani mluvit!

LACINOVÁ: To pozoruju!

ADÁMEK: Pozorujete? To mne těší! Mohu tedy doufat?

LACINOVÁ: Co chcete?

ADÁMEK: Takhle nějaký taneček —

KAČER: Tancuješ už, presidente? Pojď pít!

LACINOVÁ: Vždyť jsme proto zde, abychom tančili.

ADÁMEK: Abychom tančili? To mne těší. (*Hudba zazní znova.*) Dovolte, abych svou nemotornou rukou — hehehe! Však vy mně rozumíte. (*Všichni ustupujou; Adámek začne tančit nazpátek místo kupředu, klopýtne a padne doprostřed popředí.*)

KAČER: Opřete mne o zeď, Josefe, a zdvihněte toho ochlastu!

NÁHLOVSKÁ: Ó já nešťastné, oklamané děvče!

ADÁMEK (*na zemi*): Já slyším hrkat své staré hodiny! Jakpak je už pozdě?

NÁHLOVSKÁ: Držte mne, družky mého mládí a svědkyně mého neštěstí; nemohu si už pomoci a musím omdlít! (*Klesá několika ženským do náruče.*)

BOHATA: Odvedte oba a bavte se nyní; spolku už nepotřebujeme, vyhráli jsme bez boje! (*Všichni se shromáždí, smějíce se, kolem hlavních osob.*)

Opona spadne.